

Juhász József erdész, „Dunamenti Egyesülés” Mgtsz., Paks,
Pordán Béla erdész, „Kiskunság” Mgtsz., Kiskunfélegyháza,
Martonosi Géza erdész, „Kossuth” Mgtsz., Bokros,
Horváth Zoltán erdész, „Kossuth” Mgtsz., Várad.

MINISZTERI DICSERET-ben részesült:

Pápai Gábor ágazatvezető, „Galgamenti” Mgtsz., Iklad,
Vass László ágazatvezető, „Egyetértés” Mgtsz., Miklósfa,
Nagy István üzemágvezető, „Búzakalász” Mgtsz., Görgeteg,
Jádi Ferenc erdőkerülő, „Határőr” Mgtsz., Bolhó,
Nemes Imre erdész, „Petőfi” Mgtsz., Kötegyán,
Kovács Mihály erdész, „Alkotmány” Mgtsz., Nyírábrány,
Kiss Bertalan erdész, „Rákóczi” Mgtsz., Tiboldaróc,
Pálfi Tihamér ágazatvezető, „Béke” Mgtsz., Istenmezeje.

A díjakat és kitüntetéseket *dr. Madas András*, egyrészt a miniszter képviselőjében mint miniszterhelyettes, másrészt mint az Egyesület elnöke nyújtotta át. A közgyűlés a továbbiakban szakmai előadásokkal folytatódott.

Dr. Madas András:

ELNÖKI MEGNYITÓ

Tisztelt Közgyűlés!

Tisztelettel és szeretettel köszöntöm az Egyesület elnöksége, *dr. Dimény Imre* miniszter elvtárs és a Minisztérium vezetői nevében a Közgyűlés valamennyi résztvevőjét.

Közgyűlésünk témája *a termelőszövetkezeti gazdálkodás helyzete, fejlődésének irányai*. A termelőszövetkezetek kezelésében levő erdők területe kerekén egynegyed részét alkotja az ország összes erdőterületének és így az állami erdő- és fafeldolgozó, illetve vadgazdaságok után a legjelentősebb olyan szektor, amely erdőkkel rendelkezik. Az Országos Erdészeti Egyesület az ország valamennyi erdészének társadalmi, szakmai egyesülete és így az erdészeti téren fennálló egyetemességéből következik, hogy foglalkoznia kell valamennyi szektorban folyó erdőgazdálkodással, az egyes szektorokban dolgozó erdészek helyzetével, problémáival.

Egyesületünk Elnöksége most első ízben tűzi legfontosabb rendezvénye — a Közgyűlés — napirendjére egy szektor helyzetét, de ezt szükségessé teszi a termelőszövetkezeti erdők gyorsan növekvő szerepe, különösen a cellulóz-nyártelepítésben, a termelőszövetkezeti faipar fejlődése és az állami faipari fejlesztéssel való összehangolás szükségessége, és végül az a határozott és egyre erősödő kívánság, amely az erdővel rendelkező termelőszövetkezetek vezetői és erdészei részéről megnyilvánult, és amelyeknek lényege az, hogy egyenrangú és aktív tagjai kívánnak lenni a magyar erdészetnek és az erdészeket összefogó, tudományos szervezetnek, az Országos Erdészeti Egyesületnek.

A termelőszövetkezeti erdőgazdálkodás főbb feladatait az alábbiak szerint foglalhatjuk össze:

— A termelőszövetkezeti erdőkben folyó gazdálkodásnak is *be kell illeszkednie az országos erdőgazdálkodást szabályozó keretekbe* és így teljessé kell tenni

mindenütt az üzemterv szerinti gazdálkodást. Ennek megfelelően a fakitermelésben sem mennyiségben, sem fafajok szerint nem lehet többet termelni az üzemtervek előírásainál, a kitermelt évi vágásterületeket a legmegfelelőbb fafajokkal az előírt idő alatt fel kell újítani. A felújításhoz szükséges összegeket az előírásoknak megfelelően kell képezniük a tsz-eknek.

— A cellulóz-nyártelepítések jelentős kedvezményt jelentenek a termelőszövetkezeteknek: ennek ellentételeként a következő években ezen telepítésekből kell biztosítani a nyersanyagot részben a hazai, részben a nemzetközi kooperációban megvalósuló cellulóz- és papírgyártáshoz. A jugoszláv—magyar cellulóz-ipari kooperáció a napokban aláírásra került, és ennek feltételeit most összehangolt intézkedésekkel kell idehaza megteremteni a termelésben és felhasználásban, többek között hosszú távú szerződések megkötésével.

— A fűrészipar rekonstrukciója, fejlesztése a következő ötéves terv legfontosabb erdészeti feladata. A rekonstrukció eddigi előkészítése során számos elméleti és gyakorlati kérdést tisztáztunk; a feladat olyan középüzemek kialakítása, amelyek alkalmasak a rendelkezésre álló nyersanyag méretpontos, száraz, egyre nagyobb mértékben feldolgozott olyan termékek gyártására, amelyekre idehaza a felhasználó ágazatoknak szükségük van, illetve, amelyek exportcélokra gazdaságosan értékesíthetők. Ezzel egyidejűleg a korszerű feldolgozásra és fejlesztésre alkalmatlan üzemeket le kell állítani.

A termelőszövetkezetek fűrész- és fagyártmányüzemeiről nincs teljes körű adatgyűjtésünk. Az azonban megállapítható, hogy a technikai színvonal alacsonyabb, mint az állami erdőgazdaságok hasonló üzemeiben. Így sok értékes anyag nem a legcélszerűbb módon kerül feldolgozásra és felhasználásra. Célul kell kitűzni, hogy a legnagyobb, erdővel rendelkezők korszerűsítsék termékeiket ott, ahol az gazdaságosan megvalósítható, a kisebb mennyiségű fűrészrönkkel rendelkező termelőszövetkezetek pedig helyesebb ha a közeli erdőgazdasággal lépnek kooperációba.

E kooperációkban biztosítani kell a termelőszövetkezetek megfelelő anyagi érdekeltségét. Eredményeiknek fokozatosan javulniuk kell, mivel az adott fafajú és méretű anyagból értékesebb termék készül. A termelőszövetkezetek szükségletét pedig az értékes tölgy és bükk helyett olyan fából kell kielégíteni, amellyel bőségesen rendelkezünk, és amely a mezőgazdasági vagy lakossági célra ugyanúgy megfelel. Az értékes tölgy- és bükkanyagból pedig fűrészárut, bútortáca, parkettát kell termelni.

A mezőgazdasági szempontból gyenge termőhelyi adottságú termelőszövetkezetekben számos esetben fokozott jelentősége van az erdőgazdálkodásnak: ezt a feladatot azonban az erdők csak akkor tudják ellátni, ha az erdőgazdálkodás és faipar céltudatos, korszerű fejlesztéséről gondoskodunk. Ezen a téren az erdőrendezőségek a jövőben fokozottabb segítséget fognak nyújtani a termelőszövetkezeteknek.

— Végül a termelőszövetkezetekben dolgozó szakembereket, erdészeket jobban be kell kapcsolni a továbbképzésbe, az egyesületi munkába, támogatnunk kell őket jogos igényeik kielégítésében és gondoskodni kell arról, hogy egyenrangú és értékű tagjai legyenek a magyar erdésznek és ezt érezzék is a velük való gondoskodásban.

*

Közgyűlésünkön — a kialakult szokásoknak és gyakorlatnak megfelelően — a választott főtéma mellett foglalkozunk az egyetemes erdészet előtt álló legfontosabb feladatokkal is.

Ebben az évben a népgazdaság tervező szervei erejüket az V. ötéves terv megfelelő előkészítésére, a koncepció kidolgozására fordítják. Így a *fagazdaság V. ötéves tervének összeállítása most a mi ágazatunkban a legfontosabb feladat*. Ezt a munkát a gazdaságokkal, vállalatokkal összhangban, együtt dolgozva alakítjuk ki és egyeztetjük a népgazdasági terv összeállításáért felelős főhatóságokkal, mindenekelőtt az Állami Tervbizottsággal és a Pénzügyminisztériummal.

A fejlesztés fő irányai nagyjából és egészében kialakultak. Ezek közül a *cellulóz- és papíripar* fejlesztése részben hazai fejlesztéssel — Dunaújváros Hullám-vertikum —, részben nemzetközi kooperáció — szovjet és jugoszláv kooperáció — útján történik. A megkötött egyezmények alapvetően biztosítják a hazai papíripar fejlesztéséhez szükséges cellulózmennyiséget és a minőségi összetételt is. Ennek előkészítése és megvalósítása elsősorban az érdekelt minisztériumok és külkereskedelmi szervek munkájának az eredménye. Az egyezmények egyben biztosítják a cellulóz-nyárasok termésének értékesítését is. A különböző szektorokhoz tartozó erdőgazdasági üzemek alapvető feladata most a szerződésben rögzített nyár papírfa biztosítása az előírt mennyiségben, minőségben és időben.

A *farost- és forgácslap-termelés* fejlesztése alapvetően a meglévő üzemek rekonstrukciója útján történt Szombathelyen, Mohácson és Vásárosnaményban. Tervezzük egy új farostlemezyár létesítését is az északi hegyvidék fájának feldolgozására, bár a megvalósulás elől az akadályok még nem hárultak el. E beruházások előkészítése nem érinti közvetlenül az EFAG-okat — kivéve a Nyugatmagyarországi Fagazdasági Kombinátot.

A *fűrészüzemek* rekonstrukciója azonban gyakorlatilag minden erdészeti és faipari vállalatot érint valamilyen mértékben. Az erre vonatkozó irányelveket az erdészeti üzemek és vállalatok már megkapták, ezek alapján kell az év végéig konkrét javaslatokat elkészíteni. A fűrészüzemi rekonstrukció vállalati megtervezése igen alapos és elmélyült munkát igényel mind műszaki, mind pénzügyi vonatkozásban, mind a társüzemekkel — pl. a termelőszövetkezetekkel — való kooperációt illetően.

Egyes gazdaságaink dicséretre méltó kezdeményező munkát végeztek az elmúlt években, vállalva a kockázatot — ezek tapasztalatai feltétlenül hasznosíthatók. Egyes jelentős gazdaságok azonban — a kapott segítség ellenére — eddig nem tudtak megbirkózni a feladatokkal. Növelik a kérdés bonyolultságát a nyersanyag területén való kooperáció szükségessége mellett a feldolgozó üzemeknek a bútorgyárakkal, építőipari vállalatokkal kialakítandó kooperáció problémái. Az eddigi tapasztalatok azt mutatták, hogy ahol az igazgatók személyesen foglalkoznak a fejlesztés valamennyi fontos kérdésével, ott kellő ütemben halad a tervezés és megvalósulás, ahol azonban ezt az alapvetően fontos feladatot kiadják a műszaki helyettesnek, azok pedig továbbadják az osztályvezetőknek, és az ügyvel konkrétan egy-két előadó foglalkozik, ott egyre súlyosabb lemaradás mutatkozik. Ez előbb-utóbb az egész gazdaság elmaradását fogja eredményezni.

A másik jelentős kérdés, amire a figyelmet fel kell hívni: a *vállalatvezetés és -szervezés korszerűsítése* az erre vonatkozó határozatok és irányelvek alapján. Ebben a kérdésben sok jó szándékú, de kellően meg nem alapozott és részleteiben ki nem dolgozott elgondolás jelentkezik. Itt alapvetően két dolgot kell szem előtt tartani:

- a vonatkozó párt- és kormányhatározatokat, miniszteri állásfoglalásokat,
- a tudományos vizsgálatok általános és ágazati tapasztalatait és eredményeit.

A szervezésre vonatkozó dokumentumokat a napokban kapják meg gazdaságaink, célszerű ha a vezetők a bő anyagot gondosan áttanulmányozzák és az abban foglaltak figyelembevételével dolgozzák ki javaslataikat az év végéig a vállalati szervezeti formák korszerűsítésére.

Az év végéig elkészülnek a modell-üzemekre vonatkozó elemzések és javaslatok is. A gazdaságok javaslatai és a modell-üzemekre vonatkozó elképzelések alapján dolgozzuk ki az V. ötéves tervre alkalmasnak ítélt szervezeti formákat úgy, hogy azok fő vonásokban gyakorlatilag 1975-ben megvalósíthatók legyenek, vagy megvalósításuk megkezdhető legyen. Arra mindenütt ügyeljünk, hogy *ne a személyekhez idomítsuk a szervezetet, hanem a megfelelően kialakított szervezethez keressük meg a megfelelő embereket*. Ennek az elvnek a mellőzése jelenteli a fő veszélyt az új szervezeti formák kialakítása során.

Meg kell erősíteni minden vállalatnál és gazdaságnál a *pénzügyi fegyelmet* és szigorúan be kell tartani a vállalati gazdálkodásra vonatkozó állami előírásokat.

Az *üzemi demokrácia* területén meglehetősen egyenetlen a helyzet gazdaságainknál, vállalatainknál. Vannak gazdaságaink — és ezek vannak többségben — ahol a vezetők betartják a vonatkozó írott és íratlan szabályokat, irányelveket, ahol jó az üzemi légkör és a dolgozók ismerik, magukénak vallják a vállalati célkitűzéseket és a maguk területén harcolnak azok megvalósításáért.

Vannak azonban gazdaságaink, ahol a vezetők még mindig nem értik, hogy ők a munkásosztály megbízásából vezetik a vállalatot és addig vezetik, amíg egy szocialista vállalati vezetőhöz méltóan tevékenykednek beosztásukban. *Ahol a vezetők elszakadnak a munkásoktól, a dolgozóktól, nem kérik véleményüket, nem beszélnek meg a legfontosabb vállalati kérdéseket, ahol a vezetők nem hallgatnak a dolgozókra, azok szervezeteire, a pártszervezetre, szakszervezetre, csak parancsokat adnak, nem tartják be az állami előírásokat, mások és maguk számára megengedhetetlen anyagi előnyöket igyekeznek juttatni, ott előbb-utóbb a bukás elkerülhetetlen*, és ez nemcsak a vezetők pályájának megtörését jelenti, de visszaveti az egész vállalat fejlődését, és nehéz megmondani, hogy az okozott kár-e a nagyobb vagy az az erkölcsi hatás, amit a dolgozóknál okoznak.

Világosan le kell szögeznünk, hogy *az erdőgazdaságban sem teheti túl senki magát a szocialista társadalom írott és íratlan szabályain* megfelelő következmények nélkül.

A következő másfél év különösen nehéz lesz erdőgazdaságaink, faipari vállalataink életében: nemcsak egy új ötéves tervet kell megfelelően megalapoznunk és elindítanunk, de *az intenzív gazdasági fejlődés új útjainak alapjait is le kell raknunk hosszabb távra* a népgazdaság egyéb ágaihoz hasonlóan az erdőgazdaságokban és a faipari vállalatokban is.

Az elmúlt két év tapasztalata azt mutatta, hogy gazdaságaink vezetői és dolgozói megértették az új, lényegesen nagyobb feladatokat, és készek ezek megoldására teljes erejükben dolgozni. A közös felfogás kialakítása a legtöbb kérdésben jó úton halad, a közös akarat meg fogja hozni a megfelelő eredményeket is.

Az elmondottakat bizonyítják az erdő- és fafeldolgozó gazdaságok, valamint vadgazdaságok és ipari üzemek 1974. évi első félévi eredményei. Ezek szerint az erdőgazdaságok kiugróan jó eredményt értek el, de jelentősen növekedett a költségvetési gazdaságok, szakvállalatok és ipari üzemek vállalati eredménye is. A jó eredményekben szerepet játszottak a hivatalos áremelések, valamint a világpiaci árnövekmények, amelyek az exporton keresztül érvényesültek, de az elért eredmények alapvetően a gazdaságok és vállalatok jobb munkájának köszönhetőek.

Gazdaságaink és vállalataink vezetői megértették, hogy a vezetők és a vállalat megítélése a termelési eredményeken keresztül történik és ebben nem a termeléstől független — szubjektív tényezők játszanak szerepet. Az üzemszervezésben és vezetésben levő tartalékokat azonban még távolról sem merítették ki, ezért biztosan számíthatunk arra, hogy az eredmények a második félévben és a következő években tovább fognak növekedni.

A jó vállalati eredmények adta anyagi lehetőségeket most okosan kell felhasználni. Rendkívül fontos feladat az, hogy az anyagi eszközök hiányában eddig állandóan elhalasztott *gépszelejtezéseket és felújítási, valamint karbantartási munkákat gyors ütemben pótolják* gazdaságaink és vállalataink. Ez más szempontból is rendkívül fontos. Nehezen képzelhető el, hogy a gazdaságok fokozott állami segítséget tudjanak kapni fejlesztési terveikhez, ha erre most, amikor alkalom kínálkozik, a saját eszközeiket megfelelően nem használják fel. Ezért tehát semmi ok sincs az önelégültségre és a következő hetekben kemény munkával kell biztosítani a vállalati eredmény megtartását és fokozását, valamint a többlet anyagi eszközök célszerű felhasználását az elmaradt feladatok pótlására és a termelés további megalapozására.

Ehhez kérem a gyűlés résztvevőinek hozzájárulását, valamennyi magyar erdész segítségét.

Király Pál:

FŐITKÁRI BESZÁMOLÓ

Az egyesületekről szóló törvény előírásainak, valamint Alapszabályainknak és régi szokásainknak megfelelően előterjesztem az Egyesület vezetőségének jelentését Egyesületünk helyzetéről, a múlt évi közgyűlés óta végzett munkáról és főbb törekvéseinkről.

MUNKÁNK TÁRSADALMI KERETE

Egyesületünk szerves része a magyar társadalomnak, munkánk célját és lehetőségét ez a társadalmi környezet szabja meg.

A magyar társadalmi-politikai fejlődés számára a nemzetközi politikai atmoszféra az elmúlt év folyamán nyugodt fejlődést biztosított. Erre a nemzetközi politikai légkörre az általános enyhülés, a nemzetek közötti közeledés gondolata és gyakorlata volt jellemző, még akkor is, ha a világ egyes neuralgikus térségeiben ezzel az általános tendenciával szemben ideig-óráig ellentétesen ható események mentek végbe.

Belpolitikai életünket eddigi eredményeink továbbfejlesztése, valamint a mindig mérföldkövet jelentő, következő pártkongresszusra és ötéves tervidőszakra való készülődés jellemezte. A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának két nagy jelentőségű határozata is kifejezésre juttatta, hogy politikánk személyektől független, elvi politika, amelynek célja a munkásosztály vezető szerepének erősítése, a népgazdaság tervszerű, arányos fejlesztése, a gazdaságirányítási rendszer további tökéletesítése, az élet- és műveltségi színvonal rendszeres emelése és építőmunkánk nemzetközi feltételeinek megteremtése.

E nagy jelentőségű határozatok számos, közvetlenül hasznosítható utalást tartalmaznak szakmai és egyesületi közéletünk fejlesztése szempontjából is. Példaként említjük meg a szocialista demokrácia fejlesztését, vagyis az emberek következetes bevonását a döntések előkészítésébe, véleményük kikérését; a de-